

Amíg őszinte vagy a képeidben, hiteles tudsz maradni

Tóth Hajnal

A nagyváradi HOLLÓ CSEJTEI KINGA olyan képzőművész, akinek fontos a szabadság, az, hogy az önazonosság útját járja. Aki valamelyest ismeri Kinga művészetét, alkotásaira pillantva – anélkül, hogy a szígnót megnézné a szemlélő – rögvest fölismerheti jellegzetes stílusát, akár lókutyát fest vagy rajzol, akár Pandora szelencéjéből kilépett szörnyeket, akár szárnyas malacokat, akár absztraktot, akár portrét. Lett légyen szó grafikáról, festményről, linómetszetről, graffitiról, Trabantra festett kompozícióról, a művésznak mindig van lényegre törő, markáns üzenete, mondandója: háborúellenességről, értékekről és értéktelenségekről, az élet megannyi furcsa és természetes történéseiről, érzelmekről, mindezt néha komorsággal, néha humorral és játszi könnyedséggel. Kinga rengeteg mindent tervez a következő esztendőre. Egyebek között egy különleges jubileumi kiállítást. Holló Csejtei Kinga mesélt lapunknak életútjáról, a diákévekről, a lelkét megérintő hatásokról, művészi hitvallásáról.

Holló Csejtei Kinga már egészen pindurka gyerkőcként szeretett rajzolni, kitalált különféle figurákat. Erről így mesélt: „Úgy kezdtem, mint minden gyerek: körbe-körbe, görbe körbe egyenes, ferde, lények és virágok, kicsik es nagyok, sok-sok irkafirka... Különös erre visszagondolni, mert az akkori rajzaim zsenialitásából végül is sikerült átmentenem egy aprócska töredéket, de persze már nem ugyanazzal az 'arcátlan' spontaneitással kezelem mindezt, már nem úgy megy, már nagyosan húzom a 'kicsi gyermek' vonalaít... már más lettem, de mégis én vagyok.”

Édesapja, Holló Barna képzőművész sokszor vitte két gyermekét, Kingát meg az öccsét, Zsoltot a műtermébe, ahol rajzok, linók jöttek létre. Otthon is folytonos alkotás volt. A nagyváradi Képzőművészek Egyesületének (Fondul Plastic, jelenleg UAP) galériájának készítettek kalákában kézműves kreációkat, különféle dísz tárgyakat, tarisznyákat, karácsonyi képeslapokat, miközben lemezzászóról szólt édesanyja kedvence, Elvis Presley zenéje. Amikor meg áramszünet volt, ami meglehetősen sűrűn előfordult a nyolcvanas években, petróleumlámpa mellett fabrikálták a kézműves dolgokat, a gyermekek színezték a lámpa lángja mellett a képeslapokat, ennek is megvolt ám a hangulata. Általános iskolai előadásokhoz a Holló familia csinálta a díszletet, Kinga édesanyja, Holló Csejtei Gabriella kreálta a bábokat.

A családban teljesen magától értetődő és természetes volt az, hogy „a gyerek rajzol”. Kinga édesanyja volt az, aki leányát leginkább a művészeti pálya felé terelte, hallani sem akart arról, hogy netán matek-fizika osztályba felvételizzen. Így aztán egyenes út vezetett a nagyváradi Művészeti Gimnáziumba. A kilencedik osztály elég kalandos volt: az elméleti órákat délelőttönként az Ady Endre Líceumban tartották számukra, utána átmasíroztak a művészeti tibe a délutáni műhelyórákra. A középiskolai évek alatt a diákoknak többször volt csoportos kiállításuk, tizenkettedik végén pedig szakvizsgáztak.

Érettségi után egy év szünet következett, aztán felvételizett a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Egyetem grafika szakára. A bejutottakat-kiesetteket jelző vonal alatt az első

név volt a Kingaé. Szerencsére ez nem szegte kedvét. Következő esztendőben a Nagyváradi Egyetem képzőművészeti karának festészet szakára jelentkezett. A felvételire nagy erőbedobással készült, másfél hét alatt „összedobta” a mappát a munkáival. Elsőnek jutott be. Nagyon jó tanáraik voltak. A kolozsvári egyetemről is érkeztek vendégoktatók. A szemiotikát oktató Gheorghe Buş fejlesztette a gondolkodásukat. Tanította őket többek között a tavaly elhunyt Ioan Aurel Mureşan festőművész, valamint Nicolae Man képzőművész. Zseniális anatómiatanárunk volt: Laurian Bonea, aki orvostudományt végzett, festészetet tanult, mindemellett tetoválóművész is. Szombatonként örömmel, nagy lelkesen repültek az óráira a diákok, mert roppant érdekesek voltak ezek a foglalkozások. Akkoriban még a várban működött a képzőművészeti kar. Remek hangulata

volt az ódon várnak, a képzőművészeti karra járó diáktársaság is nagyon jó volt. Az egyetemi tanulmányok befejezése, a diplomázás után Kinga egy darabig tanársegédként dolgozott a Nagyváradai Egyetemen, 2003 óta pedig a Francisc Hubic Művészeti Iskolában tanít grafikát.

Karikírozni a világot

Holló Csejtei Kinga művészetében roppantul fontos a társadalomkritika, a világ karikírozása, ugyanakkor a belső konfliktusok megjelenítése, amelyek által tisztul a lélek. Lényeges számára, hogy reagáljon a külső ingerekre, különféle történésekre. Annak idején borzasztóan felkavarta a koszovói háború. A délszláv háború idején sötét tónusú, komor hangulatú képeket festett. Fura egerek, szörnyek jelentek meg az alkotásokon. A szimbólumok, figurák mesélnek helyette. Ekként jött

A *Játszótér* című interaktív kiállítás a Visual Kontakt Galériában

létre például a *Pandora szelencéje* című nagyváradai egyéni kiállítása is.

Kingával a reá nagy hatást gyakorló graffitiművészetről is beszélgettünk. „Jó régen történt... Még a lókutyák megszületése előtt. Voltak azok a bizonyos lények, akik anno kimerészkedtek Pandora szelencéjéből. Brutális erővel uralták a teret, feszítették szét a vásznat, törték szét a kereteket, és minden szabályt átléptek. Stílusban hatással voltak rám Jean-Michel Basquiat amerikai graffitiművész munkái, a merész kompozíciók, spray-jel feldobott, karcolt, írott festményei, a belőlük áradó brutális ősi energia, primitív vadsága és őszintesége. Egyszóval ez erősen hatott rám, és a mai napig is imádom. Valódi falfestmény-akcióban is volt szerencsém részt venni: a *Dream Big Street Art* projektben 2023 novemberében. Nagyszerű volt, klassz csapattal, szép emlékekkel.”

Lókutyák búvkörében

Holló Csejtei Kinga 2009 nyarán alkotta az első lókutyát. Homoródfürdőn járt, és barangolásai során megihlették az ott látott kutyák és lovak. Jelkép a lókutya, aki voltaképpen Kingát helyettesíti, és egyre többször jelent meg festményen, tusrajzon, linómetszeten. „A lókutya azóta szívesen mesél a világnak rólam, rólad, rólunk... arról, hogy kik vagyunk, milyenek vagyunk kívül és belül, hogy megsebzett társadalomban élünk, ahol elveszni látszanak az igazi értékek... De mégis van remény, egy napon visszatérhetünk önmagunkhoz. A hétköznapok csodái fontosak lesznek... kerekeken guruló Pegazusként száguldhathunk majd a gondolatok és az érzelmek egén.

Most még csak tanuljuk, hogyan kell boldognak lenni, ám amikor érezni tudjuk mindezt, akkor a világ kinyílik előttünk és felfelé törekszünk majd – játszva, mosolyogva...”

Amikor Helsinkiben kóborolt, meghihlette az *Amanda* nevű köztéri szobor. A helsinkiiek nagy becsben tartják Amandát, minden május elsején megünneplik. Amanda is ihletet adott a váradi művésznőnek. Természetesen Amanda a lókutyákkal is megismerkedett, összebarátkozott velük... Több közös kompozíción láthatjuk őket.

Művésztelepek adta inspirációk

Kinga rendszeresen jár alkotótáborokba, művésztelepekre. Jó néhány alkotás született ezekben a táborokban. Barcs, Vámospércs, Derecske – mindnek megvan a jellegzetessége, mindenhol jó élmények várták és várják a művészbereket. Maradandó élmény volt jó néhány esztendeje a Nagyrahén megtartott alkotótábor, ahol a résztvevők rendhagyó módon Trabantokra festettek.

Ezen a nyáron, augusztus 25–31. között Pitești-en volt Kinga, a *Pitart* nevezetű, tizedik alkalommal megrendezett nemzetközi festészeti és grafikai táborban. Gyönyörű hely, jól ellátott művész-tábor, ahol remek társaság gyűlt össze. Golești-en Kinga megcsodálta az ottani falumúzeumot, a faházak faragott szimbolikái inspirálták.

Ugyancsak idén nyáron részt vett a hajdúszoboszlói alkotótáborban. A település híres fürdője százesztendő. A fürdőhelyet gyönyörű szobrok ékesítik, ott ezek adták az ihletet, ebből alakultak ki a kompozíciók.

Jubileum, színház és nemzetközi sikerek

Egy ideig a színházi világba is kiruccanást tett Kinga, rendszeresen együttműködött a Szigligeti Színház Nagyvárad Táncegyüttesével. Összesen nyolc produkció esetében vett részt az alkotási folyamatban. Volt, amikor a jelmezt és a díszletet, volt, amikor a plakátot tervezte, volt, amikor mindhármát. „Nagyon élveztem ezeket a színházi munkákat. Irtó izgalmas dolog részt vállalni egy tánccsínházi produkció létrejöttében. Lelkesen vettem bele magamat a mindenféle teendőkhöz. És azután csudajó érzés volt látni a már kész előadást. Szép korszak volt.”

Kinga tagja a neves Kapos ART Egyesületnek is. A 35 éves egyesületnek november elején nyílt meg a jubileumi kiállítása a várban lévő Nagyvárad Városi Múzeumban, a 2026. január 4-ig látogatható tárlaton az ő alkotásai is megtekinthetők.

Örömmel újságotla, miszerint a napokban derült ki: a perui és a brazilai után a panamai összművészeti biennáléra is beválogatták egyik munkáját.

És hihetetlen, ám így van: az örökifjú, bohókás-töprengős Holló Csejtei Kinga jövőre ötvenéves lesz. Ez alkalomból lesz majd jubileumi kiállítása – közösen édesapjával, Holló Barnával, aki a következő esztendőben tölti be 75. életévét. Ezt szeretnék méltó módon megünnepelni, summázva, kicsit a múlt, kicsit a jövőre tekintve.

Az Ünnepe lényegére figyelni

Tavaly decemberben készített Kinga egy úgynevezett lókutya-karácsony sorozatot. Hogy milyen hangulattal, lel-

külettel várja most Kinga és a lókutya az ünnepet? „Közeledik a karácsony... A tavalyi ünnepek előtt beindult az előkészületi láz lókutyaéknál, természetesen kikapcsolva a mai embert és világát, a nagy zabálást és a túlzásba vitt készülődést, rohanást. Idén a lókutya igyekszik kevésbé felszínesen szemlélni a karácsonyt, időben felkészülni és az Ünnepe lényegére figyelni. Reméljük, sikerülni fog, kíváncsian várjuk.”

Az önazonosság útján

Végül arra tértünk rá, jelenleg mi-ként fogalmazná meg ars poeticáját Holló Csejtei Kinga. Íme: „Amíg őszinte vagy a képeidben, addig hiteles tudsz maradni, vállalva mindazt, ami ezzel jár: a hitetlen és hihető véleményeket, a jó és a rossz kritikát, felismervén, hogy csak így járhatod az önazonosság útját...”

Tanulmányok: 1990–1994 – Nagyvárad Művészeti Gimnázium, 1996–2001 – Nagyvárad Egyetem Képzőművészeti Kar, festészet szak,

Szakmai tapasztalat: 2001–2003 – Nagyvárad Egyetem, Képzőművészeti Kar, grafika szak – asszisztens, 2002 – Francisc Hubic Művészeti Iskola tanára, grafika szak, 2014 – Körösszakáli Román Nemzetiségi Kéttannyelvű Általános Iskola és Óvoda tanára

Múzeumi gyűjtemények: Két alkotása található a Bukaresti Kortárs Művészeti Múzeum gyűjteményében. Különböző művei megtalálhatók hazai és külföldi magángyűjteményekben: Ausztrália, Ausztria, Németország, Olaszország, Egyesült Államok, Magyarország, Románia.

Egyéni kiállítások: 1998 – Aktok, Nagyvárad, 2000 – Avantgarde Arts, Melbourne, 2003 – Csók István Galéria, Budapest, 2003 – Barcsi Művésztelep, 2003 – Pandora's Box, Nagyvárad, 2004 – Barcs, művésztelep, 2007 – 12h, Nagyvárad Vár, 2010 – Arc-téri mindennapok, Debrecen, 2010 – Hétköznapi történetek, Visual Kontakt, Nagyvárad

Csoportos kiállítások: 1993 – Foto Art Galéria, Nagyvárad, 1994 – Tokaji Alkotótábor, bemutató, 1996–2003 – Nagyvárad, 1996–1997 – Nemzetközi Mail Art Kiállítás, Svédország; Magyarország, 2002 – Megyei Tárlat, Nagyvárad 2003–2004 – Mail Art, Kaposvár, 2003 – Essentia, Kaposvár–Kolozsvár, 2005 – Groteszk 6, Kaposvár, 2005 – Csakazértisművészet, Pécs, 2005 – reGeneráció, Kaposvár, 2009 – Interlocation, Nagyvárad, 2009 – Képtelen Képek, 2010 – 20 éves a Kapos Art, 2010 – Konstant Galéria, Nagyvárad, 2011 – Kisvárdá, 2011 – Zece picturi, Atelier 35, Nagyvárad, 2011 – Bath Artist's Studio, Kapos Art csoportos kiállítás, Bath, Anglia, 2016 – Zrínyi Miklós emlékévé – 1566, zászlókiállítás, Szigetvár, 2016 – StagiART, Nagyvárad, 2019 – Körösvideki Múzeum, Nagyvárad – Válogatás a Kapos Art Groteszk gyűjteményéből, 2024 – Perui Biennálé, Museo Aeronáutico del Perú, Lima, 2025 – Brazil Biennálé, National Museum of the Republic, 2025 – Apokalipszis / Finisszázs Gade, Béneji Galéria, Debrecen, 2025 – Kapos Art 35, Nagyvárad Vár

Díjak: 2003 – Nemzetközi Mail Art Kiállítás, Közép-Kelet-Európai Képeslap – Somogy Megye díja, Kaposvár, 2016 – Nemzetközi Küldeményművészeti Biennálé – Nívódíj, Miskolc

Alkotótáborok: Barcs, Tokaj, Hajdúszoboszló, Derecske, Pitești

